

ГРАЂАНСКИ НАДЗОР ЈАВНИХ НАБАВКИ:
ИЗАЗОВИ ДЕМОКРАТИЈЕ

Грађански надзор јавних набавки: Изазови демократије

Издавач

Топлички центар за демократију и људска права, Прокупље
www.topcentar.org.rs

За издавача

Драган Добрашиновић

Лектор

Драган Огњановић

ISBN 978-86-910513-5-8

Тираж

2.000 примерака

Припрема и штампа

Досије студио, Београд

Ова публикација је део пројекта „Грађански надзор јавних набавки“ који реализују Топлички центар за демократију и људска права, Грађанска читаоница Пиргос, Ужички центар за људска права и демократију и Тимочки клуб.

Издавање ове публикације омогућили су:

FOND ZA OTVORENO DRUŠTVO – SRBIJA
FUND FOR AN OPEN SOCIETY – SERBIA

Local Government and
Public Service Reform Initiative

Топлички центар за демократију
и људска права

ГРАЂАНСКИ НАДЗОР
ЈАВНИХ НАБАВКИ:
ИЗАЗОВИ ДЕМОКРАТИЈЕ

Прокупље 2010.

Садржај

Увод.....	7
Препоруке.....	10
<i>Данило Пејовић</i>	
Систем јавних набавки у Републици Србији	13
<i>Драган Добрашиновић</i>	
Грађански надзор јавних набавки: Изазови демократије. . . .	29
<i>Милан Аксентијевић</i>	
Мониторинг јавних набавки: Методологија и налази	35
Табеларни приказ резултата мониторинга	40
О ауторима	64

Увод

Корупција у области јавних финансија у Србији представља озбиљан и широко распрострањен друштвени проблем. На то указују резултати истраживања ставова грађана, анализе домаћих и међународних организација, извештаји независних државних институција, приоритети свих постпетооктобарских влада, програми политичких странака. И поред тога што размере корупције није могуће прецизно утврдити, истраживања спроведана у последњих неколико година показују да грађани Србије корупцију сматрају једним од највећих проблема у друштву (уз сиромаштво, незапосленост и организовани криминал).

Узрокована чиниоцима економске, политичке, правне, институционалне и социјалне природе, корупција нагриза не само економску већ и моралну супстанцу друштва. Последице корупције тешко погађају интересе грађана, разарају демократски политички систем и нарушавају темељне друштвене вредности. Широко распрострањена, корупција угрожава тржишну економију, утиче на смањење друштвеног производа, обесхрабрује потенцијалне инвеститоре и директно продукује пораст сиромаштва грађана. Корупција је „одговорна“ и за угрожавање демократских принципа, повећавање трошкова функционисања државе, раст неповерења у институције, ширење организованог криминала, растућу апатију грађана.

Упркос томе што су ратификоване и усвојене неке од најзначајнијих међународних конвенција, донети важни антикорупцијски закони и усвојена Национална стратегија за борбу против корупције, још увек нема значајних резултата у

њеном сузбијању. Разлози за овакво стање се налазе у одређеним недостацима системског карактера, недостатку политичке воље да се Национална стратегија за борбу против корупције доследно спроведе, директној опструкцији која долази из различитих центара моћи, занемаривању локалних антикорупцијских ресурса, неефикасности правосудних органа, али и неодговарајућем одговору грађанског друштва на корупцијске изазове.

Јавне набавке су једно од поља у којима је корупција најдубље укоренења. Највећи број јавних набавки одвија се преко јавних предузећа, која су, по правилу предмет највећег интересовања, а не ретко и сукоба политичких партија које врше власт. Идентификовањем политичке партије која контролише највећа републичка и локална јавна предузећа, једноставно се долази до одговора на питање ко суштински врши власт у оквиру владајуће коалиције.

Околност да се преко највећих јавних предузећа преламају кључни политички интереси чини ову област посебно занимљивом. Начин на који се реализују јавне набавке, транспарентност тендерских процедура, положај учесника у поступку, евентуални сукоби интереса, неке су од тема које су биле обухваћене мониторингом јавних набавки у највећим локалним јавним предузећима у осам градова Србије.

Реализујући пројекат „Грађански надзор јавних набавки“, Топлички центар за демократију и људска права, Грађанска читаоница Пиргос, Ужички центар за људска права и демократију и Тимочки клуб су у току 2009. године спровели мониторинг у дванаест локалних јавних предузећа у Прокупљу, Блацу, Пироту, Ужицу, Чајетини, Књажевцу и Сокобањи. Ове активности представљају први организовани покушај грађанског друштва да установи на који се начин одвија процес јавних набавки на локалном нивоу. За њихову реализацију, било је неопходно успоставити и развити ефикасан модел мониторинга јавних набавки, што је учињено уз несебичну експертску подршку невладине организације Транспарентност Србија.

Публикација која је пред читаоцима део је пројекта „Грађански надзор јавних набавки“, који четири организације, чланице Коалиције за надзор јавних финансија, реализују уз подршку Фонда за отворено друштво из Београда и Local Government and Public Service Reform Initiative (LGI) . Овом приликом, захваљујемо се Фонду за отворено друштво и Local Government and Public Service Reform Initiative (LGI) на пруженој подршци у реализацији пројекта.

Уз пуно уважавање ограничења која се одосе на величину и репрезентативност узорка, не претендујући да утврдимо коначне истине о јавним набавкама на локалу и дефинишемо опште-прихватљиве препоруке, покушали смо да утврдимо правилности које су присутне у овом процесу. Верујемо да ће резултати и налази до којих смо у процесу мониторинга јавних набавки дошли, иако по свом карактеру мање репрезентативни а више индикативни, представљати основ су за додатно промишљање и формулисање делотворних предлога за успостављање транспарентијег система јавних финансија, унапређење система јавних набавки и сузбијање корупције у овој области.

Јун 2010. године

Приређивачи

По окончању мониторинга јавних набавки у локалним јавним предузећима, који је реализован у оквиру пројекта „Грађански надзор јавних набавки“, Топлички центар за демократију и људска права, Грађанска читаоница Пиргос, Ужички центар за људска права и демократију и Тимочки клуб формулисали су препоруке које упућују носиоцима законодавне и извршне власти, независним државним институцијама, јавним предузећима, локалним самоуправама, организацијама грађанског друштва, свим заинтересованим странама и најширој јавности:

ПРЕПОРУКЕ ЗА ДРЖАВНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

У циљу унапређења постојећег система јавних набавки и успостављања система заснованог на принципима одговорности, транспарентности и ефикасности, потребно је:

- Пооштрити казнене одредбе Закона о јавним набавкама, усклађивањем висине санкција са нивоом штете узроковане кршењем законских одредби;
- Ојачати улогу и ауторитет Управе за јавне набавке, стварањем законске могућности да ова институција директно изриче казнене мере;
- Дефинисати модел интерне процедуре неопходне за успостављање ефикасаног система контроле извршења уговора;
- Успоставити ефикасан систем екстерне контроле јавних набавки, који се односи не само на законитост, већ и на целисходност набавки;
- Обавезати наручиоце да комплетну документацију о јавним набавкама учине видљивом на својим сајтовима или на сајтовима оснивача;
- Успоставити систем појачане контроле анексираних уговора о јавним набавкама и јавних набавки по партијама;

- Успоставити систем појачане контроле јавних набавки спроведених у преговарачком поступку са објављивањем јавног позива и преговарачком поступку без објављивања јавног позива;
- Обавезати наручиоце да у току буџетске године, приликом одређивања релативног значаја елемената критеријума (пондера) за прибављање истоврсних и сродних добра, услуга и радова, користе истоветне критеријуме;
- Донети прописе који омогућавају заштиту запослених у државним институцијама који указују на корупцију и нерегуларности у процесу јавних набавки;
- Подићи ниво транспарентности јавних финансија у Републици Србији кроз отварање дијалога са грађанским друштвом о формулисању, имплементацији и мониторингу политика које укључују делотворне механизме грађанске партиципације.

ПРЕПОРУКЕ ЗА ОРГАНИЗАЦИЈЕ ГРАЂАНСКОГ ДРУШТВА

У циљу успостављања ефикасног система мониторинга јавних набавки и подизања нивоа учешћа грађанског друштва у формулисању и надгледању извршења политика у области јавних финансија, потребно је:

- Подићи капацитете организација грађанског друштва за формулисање конкретних предлога за унапређење система јавних набавки;
- Успоставити систем квалификованог грађанског надзора у области јавних финансија и јавних набавки;
- Мапирати слабе тачке у систему јавних набавки;
- Подићи ниво сарадње организација грађанског друштва са Управом за јавне набавке и осталим независним институцијама;
- Подићи ниво сарадње организација грађанског друштва са медијима;
- Ојачати капацитете организација грађанског друштва за иницирање и учешће у судским поступцима због кршења закона из области јавних финансија;
- Успоставити систем континуиране едукације грађана у области јавних финансија;
- Промовисти борбу против корупције као основни предуслов за развој друштва и успостављање одговорне државе;
- Развијати националне антикорупцијске мреже и коалиције;
- Успоставити регионалну сарадњу са организацијама грађанског друштва, у циљу коришћење постојећих искустава у сузбијању корупције и надзору јавних финансија.

Данило Пејовић

Систем јавних набавки у Републици Србији

Шта је јавна набавка?

„Јавна набавка је прибављање добара, услуга или уступање извођења радова од стране државног органа, организације, установе или других правних лица који се у смислу закона о јавним набавкама сматрају наручиоцем“

Закон о јавним набавкама, члан 3.

Ова законска дефиниција представља полазну тачку у покушају да се објасни улога и смисао система јавних набавки у савременим друштвима. Наравно, потреба за проширењем ове дефиниције произилази из самог порекла дефиниције, као дела сувопарног законског текста. Тако је могуће јавне набавке представити као скуп активности на прибављању добара, услуга или радова, кроз транспарентну, тржишну утакмицу, које спроводи широк круг институција, располажући јавним средствима. Првенствено, њихова улога је економска. Јавне набавке су инструмент за прибављање потребних добара, услуга и радова по најповољнијим условима за наручиоца, како би се са што мање средстава изашло у сусрет потребама друштва, државе и институција. Оне унапређују квалитет услуга који пружа јавни сектор, како грађанима тако и привреди и доприносе квалитету координације између јавних фондова. Кроз јавне набавке се подстиче приватни сектор и јача конкурентност привреде. Поступци јавних набавки доприносе сигурности грађана у разним сферама живота, на пример саобраћају или грађевинарству, а могу допринети и очувању животне средине или помоћи радном оспособљавању особа са инвалидитетом.

Међутим, суштинска улога јавних набавки је да легитимише власт као одговорну, отворену и демократску. Степен развијености система јавних набавки директно зависи од степена отворености и демократичности друштва, те су стога јавне набавке, у неку руку, мера успешности друштва, државе и власти.

Шта је систем јавних набавки?

Систем јавних набавки сачињавају сви актери процеса јавних набавки као и њихова узајамна комуникација. У првом реду то су Управа за јавне набавке и Републичка комисија за заштиту у поступцима јавних набавки, институције чија је улога искључиво везана за систем јавних набавки. Међутим, постоји читав низ институција које делују унутар система јавних набавки, али имају и друге улоге које нису у вези са процесима јавних набавки. Поменимо само неке: Министарство финансија, Државна ревизорска институција, Буџетска инспекција, Правобранилаштво, судови опште и посебне надлежности. Међутим, без обзира на значај свих ових институција, главни актери система јавних набавки су заправо понуђачи и наручиоци.

Свака од наведених институција има одеђену улогу и место у систему јавних набавки и повезана је са осталим учесницима кроз сталну или повремену комуникацију и сарадњу.

Систем јавних набавки у Србији је у потпуности децентрализован, што значи да свако правно лице, које је обавезно да примењује закон, може спровести набавке како би дошло до потребних добара, услуга или радова. Број учесника на тржишту јавних набавки је изузетно велики. Процењује се да у Србији постоји око 12 000 наручилаца и око 80 000 понуђача, који годишње склопе више од 100 000 уговора. Јасно је да је за извршење овог посла неопходно ангажовати значајне ресурсе, како приликом спровођења набавки, тако и приликом њихове контроле, што узрокује трошкове и код понуђача и код наручилаца.

Као решење на ову ситуацију закон омогућава да се појединачне набавке укрупне кроз централизацију. Ово би значило да набавку не расписује корисник средстава већ институција којој више наручилаца пренесе право да у његово име спроведе јавну набавку. Овако би се, осим уштеде ресурса и времена, омогућила и стандардизација појединих роба и услуга, а тиме и компатибилност својстава добара, услуга али и радова. Додатна погодност је олакшана контрола поступака и реализације уговора. Са друге стране, постоји ризик да поједини предмети набавке не одговарају у потпуности сваком од учесника у централизованом набавци. Поред овог проблема постоји опасност да централизоване набавке могу испунити само велики понуђачи, чиме би се умањила могућност мањим привредним субјектима да узму учешћа у тржишној утакмици. Као одговор на ове проблеме, у неким земљама, се јавља делимично централизован систем, где се централизација спроводи на неколико нивоа. Делимично централизован систем подразумева да се јавне набавке централизују, али не искључиво на националном нивоу, већ на регионалном или локалном. Такође, поједине набавке од заједничког значаја за низ наручилаца се централизују, док специфичне набавке спроводе појединачне институције. Потпуно централизован систем карактерише висок степен концентрације функција у највишим органима и присуство специјализованих институција које спроводе јавне набавке за већи број наручилаца.

Поделом набавке на партије омогућило би се учешће већем броју мањих понуђача да учествују у централизованом набавци, али и фирмама уско специјализованим за поједине области да добију послове из сфере своје делатности. Мањи понуђачи, уколико имају интерес да учествују у централизованим набавкама, које су по правилу знатне вредности, могу искористити законску могућност да поднесу заједничку понуду и тиме обухвате целу јавну набавку.

У земљама Европске уније заступљена су сва три модела система јавних набавки.

Улога појединих актера у систему јавних набавки

Министарство финансија

Министарство финансија у систему јавних набавки у Србији првенствено обавља послове који се односе на припрему нацрта Закона о јавним набавкама и пратећих подзаконских аката. Такође, даје и мишљења о примени Закона о јавним набавкама, а посебну улогу има у надзору над спровођењем овог Закона. Одсек за буџетску контролу унутар Министарства, врши контролу примене Закона и подзаконских аката, а такође и предузима одговарајуће мере у случајевима када се контролом утврди постојање незаконитости. Ове мере обухватају активности као што су подношење прекршајних и кривичних пријава, али и налагање повраћаја средстава у буџет. У Европској унији ови послови су поверени, зависно од земље до земље различитим министарствима, нпр. Министарству привреде или Министарству правде.

Управа за јавне набавке

Улога Управе за јавне набавке у систему јавних набавки у Србији везана је за низ активности којима обезбеђује да се систем развија и функционише уз поштовање законитости и начела јавних набавки: ефикасност и економичност, транспарентност, равноправност понуђача и подстицање конкурентности. Послови везани за ове активности су наведени у члану 99. Закона о јавним набавкама¹. Они се могу грубо поделити у три главне групе:

- Сарадња
- Едукација
- Праћење

Прву групу послова, када је изградња правног оквира у питању, Управа врши у сарадњи са Министарством финансија,

1 Службени гласник РС, бр. 116/2008

као што се види из описа послова Министарства и односи се на припрему Закона о јавним набавкама као и пратећих подзаконских аката. На први поглед би се могло закључити да је ово једнократан посао који ће једном бити обављен, а затим ће Закон и подзаконски акти служити читав низ година. Међутим, Закон о јавним набавкама је врло живо ткиво које је потребно унапређивати у краћим временским интервалима. Први разлог за овакав приступ је сталан напредак технологије који се двојачко рефлектује у Закону о јавним набавкама. Првенствено кроз појаву нових услуга и технологија које се појављују као потреба наручилаца, али могу бити и средство путем којих се спроводе јавне набавке. Учестале промене Закона су потребне да би се систем прилагодио различитим привредним и политичким кретањима и тенденцијама. Осим сарадње на изградњи правног оквира, Управа сачињава и моделе одлука, образаца и других аката које наручиоци користе у поступцима јавних набавки или припреми планова јавних набавки.

Управа је обавезна да сарађује и са другим државним органима и организацијама, организацијама за обавезно социјално осигурање, као и организацијама територијалне аутономије и локалне самоуправе. Врло значајна је и њена улога у међународној сарадњи, како са међународним институцијама тако и на билатералном плану, са сродним институцијама земаља Европске уније и институцијама земаља у окружењу.

Под *едукацијом* у области јавних набавки подразумевају се активности на изградњи капацитета, како саме Управе тако и наручилаца и понуђача. Како се прописи релативно често мењају, потребно је систематично и плански освежавати и допуњавати знања и вештине запослених у Управи за јавне набавке. Овде можемо извршити поделу потребних знања на она везана за саме јавне набавке, добру праксу других земаља, упознавање са директивама Европске уније и слична знања, и она везана за тзв. споредне, али такође неопходне вештине, нпр. владање модерним електронским технологијама, презентационе вештине и сл. Едукација наручилаца и понуђача се

спроводи кроз бројне активности, као што су пружање саветодавне помоћи, припрема литературе из области јавних набавки, одржавање курсева и семинара, како кроз програме за сертификацију службеника за јавне набавке тако и кроз друге програме. Све то за циљ има проширење знања, установљавање или афирмацију добре праксе, размену искустава како између самих наручилаца, тако и између наручилаца и понуђача.

И *праћење* поступака јавних набавки Управа спроводи кроз низ активности. Полазне информације је могуће наћи на порталу јавних набавки, који Управа одржава и контролише. Портал за јавне набавке омогућава не само Управи, наручиоцима и понуђачима да се информишу о појединим набавкама, већ и неограниченом кругу корисника да прати поступке јавних набавки, али и да имају увид у одлуке Комисије за заштиту понуђача. Следећа активност приликом праћења јавних набавки је прикупљање извештаја о спроведеним набавкама од наручилаца. Ови извештаји су основни извор података за анализу успешности система јавних набавки, пошто садрже битне информације о појединачним набавкама велике вредности и збирне податке о набавкама мале вредности. Такође, Управа има могућност да затражи податке о појединачним набавкама од наручилаца и испита њихову законитост.

Након прибављања информација Управа може, уколико сматра за потребно, да обавести интерну ревизију, Државну ревизорску институцију или буџетску инспекцију о неправилностима које је уочила, како би могао бити покренут прекршајни поступак или да поднесе захтев за заштиту права уколико процени да је угрожен јавни интерес.

Републичка комисија за заштиту права понуђача
и јавног интереса

Заштиту права понуђача и јавног интереса у току целог поступка јавне набавке обезбеђује Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки. Закон каже да је

то самостална и независна институција. Њиме је одређен начин заштите права понуђача и јавног интереса у поступцима јавних набавки и дефинисан статус председника и чланова Републичке комисије, која има својство правног лица и за свој рад одговара Народној скупштини. Законом о јавним набавкама је уређено да Републичка комисија има председника и четири члана, које бира и разрешава Народна скупштина на предлог Владе. Чланови комисије би требало да буду дипломирани правници са двогодишњим искуством у области јавних набавки или искуством у струци од седам година, док су за председника предвиђени услови као за судију општинског суда уз искуство од три године у јавним набавкама. Овакво решење је произишло из директиве Европске уније о правним лековима у поступцима јавних набавки којима је предвиђено да на чело другостепеног органа може бити бирано лице које испуњава услове за судију². Мандат чланова комисије је пет година, како би им мандат трајао дуже од мандата народних посланика који их бирају, чиме се обезбеђује додатна независност чланова комисије. Члан комисије може бити биран највише два пута. Како би чланови комисије били у потпуности независни, они не могу вршити функције у политичким партијама или обављати друге функције, послове или дужности који би утицали на њихов положај или углед.

Захтев за заштиту права

Захтев за заштиту права може да поднесе свако лице које има интерес да му се додели уговор о конкретној јавној набавци. У случају повреде јавног интереса то могу учинити Управа за јавне набавке, јавни правобранилац и државни орган или организација која је овлашћена да врши надзор над пословањем наручиоца.

---

2 DIRECTIVE 2007/66/EC OF EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 11 December 2007 amending Council Directives 89/665/EEC and 92/13/EEC with regard to improve the effectiveness of review procedures concerning the award of public contracts - члан 7, став 9.

Подносилац у свом захтеву за заштиту права, треба да наведе повреде прописа којима се уређује поступак јавне набавке и чињенице и доказе којима се то доказује, уз потврду о уплати одговарајуће таксе.

Понуђач може остварити заштиту права у првом степену пред наручиоцем јавне набавке. Наручилац одлучује решењем о захтеву за заштиту права, а образложено решење мора донети и доставити подносиоцу захтева у року од 10 дана. У случају да је понуђач незадовољан одлуком наручиоца, поступак заштите права може наставити пред Републичком комисијом.

У поступку одлучивања о захтеву за заштиту права, Републичка комисија може тражити додатна објашњења од учесника у поступку јавне набавке, мишљење стручњака или вештака, остварити увид у остале документе код странака и прикупити друге податке који су јој потребни за доношење одлуке. Рок за одлучивање Републичке комисије о захтеву за заштиту права је 15 дана од дана пријема комплетне документације, а може се продужити највише за 20 дана у нарочито оправданим случајевима.

Уколико је захтев за заштиту права поднесен у року, потпун и основан, Комисија може да усвоји захтев и делимично или у потпуности поништи поступак јавне набавке, или одбије захтев као неоснован. Такође, може да потврди или поништи закључак наручиоца. Комисија ће обуставити поступак уколико прими писмено обавештење о одустајању од захтева пре доношења одлуке.

Наручилац је дужан да поступи по налозима Републичке комисије садржаним у одлуци најкасније у року од 30 дана. Републичка комисија може захтевати од наручиоца да у одређеном року (који не може бити дужи од 6 месеци) поднесе извештај и документацију о спровођењу поступка јавне набавке, односно о поновљеном поступку. Ако Републичка комисија на основу тога утврди да нису отклоњене неправилности или ако јој наручилац не поднесе извештај и документацију у одређеном року, обавестиће о томе орган надлежан за послове ревизије јавних средстава, буџетску инспекцију, Народну скупштину и Владу.

Државна ревизорска институција

Када говоримо о регулаторним телима везаним за систем јавних набавки, посебно је значајна улога Државне ревизорске институције. Овај значај произилази из положаја ДРИ као главног контролора при коришћењу јавних средстава, али и широких могућности које има на располагању у остваривању ове своје улоге.

У прихваћеној подели власти на законодавну, извршну и судску, законодавац се у Србији определио за тзв. *Вестминстерски модел* који ДРИ чини органом парламентарне контроле извршне власти. Због тога ДРИ можемо сврстати у тзв. четврту грану власти која се тиче контролних механизма институција Парламента.

Државна ревизорска институција која је у Србији предвиђена важећим законом припада модерној генерацији државних ревизорских институција што значи да се принципи њеног рада не односе само на испитивање законитости тј. правне ваљаности, већ и испитивање тзв. три Е – економичности, ефикасности и ефективности у управљању јавним средствима. Савремена пракса све чешће међу принципе уврштава и четврто Е (*environment*) које се односи на управљање јавним средствима у складу са принципима заштите човекове околине.

Када говоримо о функцијама Државне ревизорске институције оне су одређене чланом 5. Закона о државној ревизорској институцији³ и односе се на тројаку функцију Државне ревизорске институције:

- 1) контролну,
- 2) саветодавну и
- 3) регулативну.

Између све три функције постоји интеракција. Управо на примеру јавних набавки можемо видети да Државна ревизорска институција може да делује у сва три смисла. Савет др-

3 Службени гласник РС, бр. 101/2005

жавне ревизорске институције располаже широким спектром надлежности, како у функционалном, тако у смислу субјеката, што значи да ревизија обухвата све нивое корисника средстава, почев од централног, преко покрајинског, па све до јединица локалне самоуправе.

Надлежности Државне ревизорске институције

Надлежност Државне ревизорске институције, када је реч о контроли јавних набавки, обухвата све буџетске кориснике и кориснике свих јавних средстава, тј. директне и индиректне кориснике, као и правне субјекте у чијем капиталу учествује Република, односно јединица локалне самоуправе. Надлежност се протеже и на лица повезана са субјектима ревизије тј. понуђаче као једну од уговорних страна.

У надлежност Државне ревизорске институције спада и ревизија интерних контрола и интерних система контроле, што представља саму суштину рада Државне ревизорске институције, тј. *контролисање контролора*. Надлежност Државне ревизорске институције обухвата све фазе и акте везане за јавне набавке почев од планирања, избора најповољнијег понуђача, па до испуњења уговора, као и систем интерних контрола. Ова дефиниција говори о континуираној ревизији свих аката везаних за јавну набавку, како оних који су у надлежности Управе за јавне набавке, тако и оних које то нису. Опсег ревизије је шири од онога који је предвиђен да се прати и контролише Законом о јавним набавкама, као што су, на пример, поверљиве набавке или набавке испод вредносног прага за примену Закона о јавним набавкама.

Ревизија јавних набавки

Ревизија јавних набавки такође се врши у циљу испитивања, са једне стране правне ваљаности набавки (да ли је примењен Закон о јавним набавкама приликом набавки добара, услуга и радова, да ли је коришћен одговарајући поступак и сл.), а са друге стране три Е – економичности, ефикасности и

ефективности (да ли је одређена услуга, добро или рад нужни или корисни за задовољење потреба наручиоца, да ли су коришћени критеријуми и услови који кореспондирају са предметом јавне набавке и слично) .

Оно што је битно подвући јесте да је ово специфичан модел ревизије, који се односи на акта протеклог, текућег и планираног, односно будућег пословања. То значи да Државна ревизорска институција има надлежност у свакој фази и у односу на сваки акт који се тиче јавних набавки, укључујући планове набавки, извршење поступака и реализацију уговора о јавним набавкама.

Јавно правобранилаштво

Како правобранилаштво врши послове правне заштите имовинских права и интереса територијалних организација на различитим нивоима (република, град, општина), његова улога је двојака. Правобранилаштво може на основу Закона да покрене поступак заштите јавног интереса, уколико нађе да је одређеном јавном набавком овај интерес угрожен, а такође може и да покрене поступак за оглашавање уговора ништавним пред привредним судом, како би заштитио интерес територијалне јединице (Републке, покрајине, града, општине) коју заступа.

Тужилаштво

Улога јавних тужилаца у систему јавних набавки је искључиво репресивна. Тужиоци имају улогу у процесуирању кривичних дела, али и дужност да покрећу прекршајне поступке када дођу до сазнања да су антикорупцијски прописи прекршени. Оваква позиција захтева од тужилаца добро познавање прописа везаних за јавне набавке и других прописа везаних за коруптивно понашање. На жалост, када је у питању Закон о јавним набавкама, број покренутих кривичних и прекршајних поступака је симболичан, иако број уговора о јавним набав-

кама прелази цифру од сто хиљада на годишњем нивоу. Ово може бити последица дејства два фактора: недостатак капацитета код правосудних органа за бављење овом материјом, с обзиром на њену сложеност, и недостатак воље узрокован екстерним факторима, као што је замерање носиоцима формалне или неформалне моћи.

Судови

Управни судови спроводе поступке и доносе одлуке из своје надлежности везане за поступке јавних набавки, као што су управни спорови којима се оспорава законитост одлука Републичке комисије за заштиту права понуђача и јавног интереса,

Прекршајни судови спроводе поступке везане за прекршајну одговорност у поступцима јавних набавки.

Привредни судови воде поступак и доносе одлуке везане за различите спорове произишле из поступака јавних набавки, и издају потврде наручиоцима да понуђачу није изречена судска мера забране обављања делатности.

Судови опште надлежности воде кривичне и парничне поступке везане за јавне набавке.

Наручиоци

Централну улогу у систему јавних набавки имају наручиоци. Они располажу средствима, управљају њима, припремају планове јавних набавки, спроводе поступке јавних набавки, прате реализацију уговора о јавним набавкама, али и одлучују о исходу захтева за заштиту права понуђача у првом степену. Одговорност наручилаца је у сразмери са њиховом улогом, па је неопходно да службеници који спроводе јавне набавке буду квалификовани за послове које обављају. Како по нашем закону опис наручилаца обухвата јако широк спектар разноврсних правних лица, од министарстава преко јавних предузећа и локалних самоуправа до вртића, тако су и набавке које обављају веома различите како по обиму тако и по предмету набавки.

Овакав систем јавних набавки је високо децентрализован што води каткад до нерационалне потрошње како времена тако и средстава и потребе за ангажовањем великог броја лица у поступцима јавних набавки.

Понуђачи

Као и наручиоци и понуђачи се налазе у самом средишту процеса јавних набавки. Њихова приоритетна улога је да кроз процесе јавних набавки задовољавају потребе наручиоца или ентитета за који наручилац расписује набавку. Како би једна компанија или предузетник могли да узму учешћа у јавној набавци, они морају да задовоље низ услова који су предвиђени законом и конкурсном документацијом. Процес подразумева прикупљање докумената којим се доказује испуњеност ових услова, а који узрокује значајне трошкове, како кроз плаћање разних такси тако и кроз утрошак времена који запослени морају да издвоје у ову сврху. Накнадни трошак се јавља и приликом откупа конкурсне документације. Мада закон предвиђа да цена конкурсне документације може да покрије само трошак умножавања и достављања документације, у пракси цена може бити и вишеструко већа.

Секундарна улога понуђача је да као најзаинтересованија страна прате регуларност поступака јавних набавки и путем механизма заштите права утичу на поступке у којима учествују. Ова њихова улога ставља их у први борбени ред у контроли јавних набавки, што је и логично с обзиром да се исход надметања директно одражава на салдо актера, а такође и први долазе до детаљних информација о поступцима, с обзиром да за припрему понуде морају имати увид у комплетну конкурсну документацију.

Унапређење система јавних набавки

Како систем јавних набавки подразумева низ актера и учесника, изградња система представља сложен и вишеслојан про-

цес. Овакав процес условно можемо поделити на три димензије: унапређење регулативе, развијање сарадње и унапређење капацитета актера.

Унапређење регулативе подразумева изградњу и допуну законског оквира, али не само оног који се односи директно на Закон о јавним набавкама и подзаконске акте, већ и на друге повезане Законе, као што су нпр. буџетски закони, закони о заштити узбуњивача или закони који третирају приступ подацима. Тако нпр. Закон о слободном приступу информацијама даје могућност увида у комплетан ток јавне набавке кроз могућност приступа документацији везаној за конкретну јавну набавку, било грађана било правних лица, док би Закон о заштити узбуњивача⁴ допринео обелодањивању неправилности и злоупотреба приликом реализације јавних набавки кроз механизме заштите службеника који пријаве или обелодане овакве активности.

Изузетну важност за унапређењу система има *развој сарадње*. Развој сарадње се одвија на неколико нивоа, унутар институције, на локалном нивоу, на националном нивоу али и међународне сарадње. Ова димензија подразумева успостављање различитих облика сарадње кроз тзв. хоризонталну (на пример, сарадња између организационих јединица унутар једне институције, сарадња између наручилаца или понуђача у једној територијалној јединици, сарадња између националних институција) или вертикалну сарадњу (на пример, сарадња између наручилаца и понуђача и националних институција, или сарадња локалних самоуправа и јавних предузећа чији су и оснивачи) Другу поделу можемо установити на основу законских обавеза или ванзаконских обавеза (на формалну или неформалну).

Унапређење капацитета учесника подразумева увећање ресурса организације или институције. Ови ресурси могу бити:

---

4 Службеника који указују на неправилности, такође познатих и под називима „дувач у пиштаљку“, „инсајдер“, „звиждач“.

овлашћења за испуњавање задатака, материјални ресурси, финансијски ресурси, људски ресурси. Унапређење капацитета подразумева сразмерно јачање свих учесника у систему јавних набавки. Јачање капацитета централних институција неће значајно допринети ефикасности, економичности, транспарентности или једнакости понуђача, уколико паралелно са њима не јачају и капацитети наручилаца или понуђача (и најбоље припремљена јавна набавка, неће дати жељени резултат, уколико тржиште не може да понуди задовољавајући предмет набавке). Ресурси унутар једне институције, морају да јачају сразмерно да би се појавио жељени ефекат (нпр. формирање одељења за јавне набавке при наручиоцу неће повећати успешност набавки уколико запослени немају потребна знања, Управа за јавне набавке неће адекватно извршавати своју улогу, без обзира на висину средстава која су јој на располагању уколико не располаже потребним простором и сл.).

Ефекти унапређења система јавних набавки

Јачање капацитета учесника система јавних набавки има утицај на целокупно друштво. У првом реду јачање капацитета доприноси повећању транспарентности, ефикасности, економичности, смањује корупцију, повећава професионализацију и јача поверење у јавне институције. Последишно, добија се боља вредност за новац, штеде се буџетска средства, побољшава се квалитет услуга које се пружају грађанима, ефикасније се користе јавни фондови, стимулише се рад приватног сектора, јача координација међу корисницима буџетских средстава.

На овај начин, повећавају се шансе за испуњење општих друштвених циљева, повећава се поверење у власт и владавину закона, јача безбедност друштва, може се унапредити заштита животне средине, омогућава се боља заштита социјално угрожених грађана и остварују други општекорисни циљеви.

Закључак

Унапређење система јавних набавки у Србији је претпоставка даљих европских интеграција, али и активност неопходна како би се побољшао квалитет живота грађана и услови привређивања. Да би се систем могао унапредити, потребно је препознати његов значај на свим нивоима одлучивања. До ефеката јачања ће доћи уколико се синхроно унапређују правни и институционални оквир, стандарди и пракса. Посао изградње система као функционалног и ефикасног лежи на бројним чиниоцима унутар државног апарата али и изван њега. То је трајан процес који мора да прати економске, политичке и социјалне потребе друштва.

Позитивне последице оваквог приступа ће се рефлектовати на цело друштвено ткиво, кроз бројне директне и индиректне утицаје, а само друштво ће бити препознато, како од међународних институција, других земаља и најважније самих грађана као демократско, одговорно и отворено.

Грађански надзор јавних набавки: Изазови демократије

Корупција у јавним финансијама нераздвојни је сапутник транзиционе Србије на путу ка Европској унији. Неколико је разлога због којих се овај ход одвија у двоје. Први проистиче из чињенице да су јавне финансије „ослобођене“ било каквог озбиљнијег присуства и утицаја јавности. Други је ослоњен на околност да је јавна имовина од стране дела политичке елите препозната као легитимни плен који припада победнику. Трећи води ка зависном и извршној власти потчињеном правосуђу, које не реагује ни на најдрастичније примере корупције и криминала у сфери јавних финансија. Четврти је последица очигледне неспремности и неспособности грађанског друштва да пружи недвосмислен, видљив и артикулисан одговор на овај изазов.

Иако највидљивији, поменути разлози нису једини који погодују опстајању и ширењу корупције у области јавних финансија. Значајан недостатак у борби за њено сузбијање представља занемаривање чињенице да је корупција једина важна друштвена појава у којој је децентрализација доследно спроведена. Иако мање „атрактивна“, корупција која је присутна на локалном нивоу није ништа мање морално и социјално неподношљива од „велике“ корупције, за коју су резервисани први минути информативних емисија и насловне стране дневних новина. Издавање грађевинских дозвола, изградња локалне инфраструктуре, „обезбеђивање“ скупштинске већине у локалним парламентима, управљање јавним предузећима, јавне набавке, запошљавање у општинским службама, само су неке од дестинација са локалне мапе на којима се корупција сасвим одомаћила.

И поред тога што се јавним добром у циљу стицања приватне добити тргује на свим нивоима, а коруптивни су механизми

дубоко инкорпорирани у систем функционисања локалне самоуправе, локални сегмент антикорупцијске акције је од стране доносилаца политичких одлука, али и од организација грађанског друштва, готово изостављен и заборављен. Дакле, с једне стране постоје значајни локални корупцијски изазови, а с друге очигледно одсуство локалног антикорупцијског одговора.

Јасно је, наравно, да у великом броју случајева припадници локалних институција, али и грађанског друштва, немају довољно капацитета, а често ни воље ни храбрости за формулисање и спровођење делотворних локалних антикорупцијских политика. Ово је посебно важно када је реч о носиоцима јавних функција у локалним заједницама. Они који би по природи ствари требало да стоје на челу одлучне антикорупцијске акције, често су главна препрека за њено спровођење, а не ретко и активни учесници коруптивних дешавања. Додатну отежавајућу околност представља, по правилу низак кредибилитет локалних организација грађанског друштва и медија у локалним заједницама. Они, који би у много чему могли бити лидери у борби за сузбијање корупције, често су лишени одговарајућих карактеристика неопходних за учешће у овом важном друштвеном послу.

С друге стране, ништа мање није очигледно да нас институције без снажне антикорупцијске акције и друштво без артикулисане реакције, доводе на само корак до катастрофе. Корупција која се некажњено одиграва пред очима грађана слика је моралне посусталости и запуштености друштва. Заједница која није у стању да се на систематичан и делотворан начин суочи са овом опасном појавом ускраћена је не само за могућност просперитета, већ и осуђена на тешку моралну, економску и социјалну деградацију.

Јавне набавке: сива зона јавних финансија

Јавне набавке су поље у којима је корупција дубоко укореењена. И поред прилично доброг закона и подзаконских аката који регулишу ову област и могућности које пружа Закон

о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јавне набавке су веома често дубока и добро чувана тајна субјекта који их спроводе. Околности да се јавне набавке одвијају на локалном, покрајинском и националном нивоу, да у њима учествују министарства, јединице локалне самоуправе, локална и републичка јавна предузећа и установе, организације за обавезно социјално осигурање и друга законом одређена правна лица, као и да се у току сваке године спроведе на десетине хиљада поступака, показују колики је значај ове области за целокупан систем јавних финансија.

Јавне набавке на локалу оптерећене су свим пробелмима и нежељеним пратећим елементима који су присутни и на републичком нивоу. Фаворизовање одређених понуђача, цурење инсајдерских информација, недостатак интерне контроле извршења уговора, изостанак ревизорске контроле, неоправдане набавке по хитном поступку, разбијање великих на јавне набавке мале вредности, само су неки од бројних примера.

Упоредо са овим појавама, локалне јавне набавке праћене су и недостатком интерних процедура којима се успоставља јасан систем одговорности, неспремношћу (страхом) понуђача да у регуларном, законом предвиђеном поступку затраже заштиту својих права, отежаном приступу информацијама, као и одомаћеном одсуству одговорног управљвања јавном имовином.

Околност да су локална јавна предузећа вишеструко значајна за политичке партије које врше власт, у великој мери одређује и суштину и карактер јавних набавки које се преко њих обављају. У ситуацији када су ресурси крајње ограничени, а обавезе које политичке партије преузимају према својим бирачима и подржаваоцима велике, јавне набавке се, поред предимензионираног запошљавања, појављују као једини реалан начини за измирење „дугова“. Не треба, наравно, занемарити ни коруптивне и криминогене склоности носилаца јавних функција, за које су јавне набавке идеална прилика да нелегално и по правилу некажњено увећају своје приходе.

Непримерено ниске казне за прекршиоце предвиђене Законом о јавним набавкама и неефикасно и чак и локалној вла-

сти сервилно правосуђе, употпуњују слику на којој се јавне набавке појављују као централна тачка корупције и проневера у области јавних финансија.

Грађанско друштво у борби за чисте јавне набавке

Прескупу цену корупције у области јавних набавки плаћају, разуме се, грађани. Тако се онима који у склапању посла не учествују, испоставља додатни рачун, који има своју материјалну и моралну димензију. Материјалну, због тога што за лошији квалитет плаћају знатно више. Моралну, зато што се пристајањем на корупцију у области јавних финансија трајно нарушава систем вредности који почива на поштењу, правичности и посвећености општем добру.

Ипак, и поред свега, изостаје озбиљан и артикулисан одговор грађанског друштва на ову друштвену аномалију и провокацију. Мали број организација грађанског друштва посвећених борби против корупције чешће констатује чињенице него што даје јасне и видљиве предлоге за унапређење стања у овој области.

Овакво стање генерисано је двоструко. С једне стране, у питању је помањкање одговарајућих системских механизма, чији изостанак онемогућава активно учешће грађана у сузбијању корупције у области јавних финансија. С друге стране, као и за већину друштава са недовољно развијеном демократском праксом, за Србију су карактеристични:

- недовољни капацитети припадника организација грађанског друштва за успешно деловање у борби против корупције у сфери јавних финансија;
- недостатак озбиљних грађанских иницијатива у овој области и њихово игнорисање од стране доносилаца политичких одлука тамо где их има;
- изостанак квалификованог грађанског надзора у свим елементима јавних финансија, нарочито у области јавних набавки.

Ако се побројаном придодају раширеност корупције у сфери јавних финансија, недостатак шире друштвене подршке за борбу против ове појаве, апатичност грађана и пристајање на правила игре у друштву радикално поремећених вредности, недовршеност институција и изостанак санкционисања одговорних за корупцију, добијамо реалан оквир у којем делују организације грађанског друштва.

Опредељеност једног броја организација за активно и фокусирано деловање у области мониторинга јавних набавки на нов и другачији начин позиционира и легитимише део грађанског друштва. Реално је очекивати да овакав приступ неће наићи на пријатељски пријем од стране представника локалних и националне политичке елите. Због тога је преко потребно да припадници организација грађанског друштва које делују на овом пољу поседују карактеристике као што су одлучност, истрајност и интегритет.

Наравно, одлучна акција грађанског друштва у борби за транспаренте јавне финансије и чисте јавне набавке мора бити заснована на највишим професионалним стандардима. Они подразумевају успостављање ефикасног модела мониторинга, али и отварање дијалога грађанског друштва са српским властима о уобличавању, примени и надгледању јавних политика које укључују делотворне механизме грађанског учешћа у овој области.

Да би овај важан друштвени посао, покренут и вођен од стране грађанског друштва, имао пристојне шансе да да очекивани резултат, неопходно је подићи ниво информисаности и мотивисаности грађана Србије за учешће у подухвату од чијег исхода битно зависи будућност друштва и државе.

Будући кораци

Организације грађанског друштва неће бити у стању да се саме изборе за унапређење стања у области јавних финансија

и смањење корупције у јавним набавкама. За уобличавање и спровођење озбиљног, стратешки конципираног, одрживог антикорупцијског програма потребно је активирати све кредибилне делове заједнице, укључујући и локалне и националне институције. Како на националном, тако и на локалном нивоу, борба против корупције мора бити организован и дуготрајан процес примене добро осмишљених мера за њено спречавање и сузбијање.

У том циљу, неопходно је радити на подизању нивоа знања припадника институција и грађанског друштва у области корупције у јавним финансијама, нарочито у јавним набавкама и вештина у области формулисања практичних политика за њено сузбијање. Упоредо, потребан је снажан ангажман који ће довести до подизања мотивисаности грађана, а нарочито локалних лидера у различитим областима важним за суочавање са овом опасном и разарајућом друштвеном појавом.

Не треба неговати илузије да је укључивање грађанског друштва у покушај сузбијања корупције у јавним финансијама и јавним набавкама епохалан помак, али се ни унапред одрицати могућности да се укључивањем нових, досад неистражених и некоришћених ресурса, може направити промена у добром смеру. Пут до одрживог антикорупцијског модела није ни кратак ни једноставан. Први значајни кораци, који могу указати на добре намере актера и претходити систематичном приступу решавању проблема, могли би бити доследно инсистирање на неприкосновености јавног интереса и развијање свести о моралној и социјалној неподношљивости корупције која се одвија пред очима грађана.

Милан Аксентијевић

Мониторинг јавних набавки: Методологија и налази

Мониторинг јавних набавки у 12 локалних јавних предузећа у 8 градова јужне, источне и западне Србије, реализован је у току 2009. године од стране Топличког центра за демократију и људска права, Грађанске читаонице Пиргос, Ужичког центра за људска права и демократију и Тимочког клуба на бази следеће методологије:

Формирање Тима за управљање пројектом

Због обима и сложености пројектних активности, у почетној фази реализације пројекта оформљен је Тим за управљање пројектом. Тим за управљање пројектом био је конципиран као мало, опреативно тело од 8 чланова, по 2 из сваке организације које су учествовале у реализацији пројекта. Тим за управљање имао је задатак да на најбољи начин одговори на изазове и ризике који су се појављивали у току реализације пројекта. Ради боље размене информација и искустава, Тим за управљање пројектом је организовао периодичне састанке током реализације пројекта. На тим састанцима је, поред размене информација о току пројектних активности, израђиван и детаљни план активности за предстојећи период. Састанци су били значајни за отклањање ризика који су се појављивали и могли утицати на остваривање планираних пројектних циљева.

Избор 12 локалних јавних предузећа у 8 градова у којима је био вршен мониторинг јавних набавки

На почетку реализације пројекта изабрано је 12 јавних предузећа над којим је вршен мониторинг јавних набавки.

Избор јавних предузећа је извршен на бази критеријума који су, између осталог, подразумевали величину предузећа, број јавних набавки које јавно предузеће обавља у току године, висину средстава која су предвиђена за јавне набавке и значај јавног предузећа за функционисање града. На основу ових критеријума изабрана су следећа јавна предузећа:

- ЈП Дирекција за изградњу Ужица
- ЈП Водовод, Ужице
- Фонд за земљиште, путеве и инвестиције, Чајетина
- Друштвени фонд за грађевинско земљиште и одржавање стамбених зграда и станова у друштвеној својини, Пирот
- ЈП Водовод и канализације, Пирот
- ЈП Комуналац, Пирот
- ЈКП Стандард, Књажевац
- ЈП Дирекција за развој, урбанизам и изградњу, Књажевац
- ЈП Дирекција за урбанизам, Сокобања
- ЈП Дирекција за урбанизам, изградњу и просторно планирање, Прокупље
- ЈП Водовод, Прокупље
- ЈП Дирекција за урбанизам, изградњу и просторно планирање, Блаце.

У периоду реализације пројекта био је извршен мониторинг свих јавних набавки које су биле реализоване у изабраним јавним предузећима, без обзира на њихову врсту и висину. Дакле, мониторингом су биле обухваћене јавне набавке добара, услуга и уступања извођења радова. Укупно је обрађена документација за 254 јавне набавке.

Прибављање документације о реализованим јавним набавкама у 2009. години у 12 локалних јавних предузећа

Документација о јавним набавкама је прибављена на основу Закона о слободном приступи информацијам од јавног значаја, који свим заинтересованим субјектима омогућава да дођу у посед свих информација које су настале у раду и у вези са радом локалних јавних предузећа. Током прибављање документације није било значајнијих проблема. Јавна предузећа над којима је вршен мониторинг редовно су достављала документацију осим у два случаја када су документацију доставили после интервенције Повереника.

Најзначајнији елементи који су били обухваћени мониторингом јавних набавки били су:

- План јавних набавки
- Одлука о покретању поступка
- Одређивање процењене вредности јавне набавке
- Акт о образовању комисије за јавну набавку
- Припрема и садржина конкурсне документације
- Приступ конкурсној документацији
- Рокови за достављање конкурсне документације
- Измене и допуне конкурсне документације
- Начин објављивања огласа о јавној набавци
- Услови за учешће у поступку јавне набавке
- Критеријуми за избор најповољније понуде
- Рокови у поступку јавне набавке
- Подношење понуде
- Отварање понуда и пријава
- Записник о отварању понуда
- Достављање записника о отварању понуда
- Одлука о избору најповољније понуде

- Уговор о јавној набавци
- Обавештење о закљученом уговору о јавној набавци
- Извештај о стручној оцени понуда
- Одлука о обустави поступка јавне набавке

Анализа прибављене документације и комплетне процедуре јавних набавки

Анализа је обављена на бази сазнања до којих су организације које реализују пројекат долазиле увидом у документацију локалних јавних предузећа. Полазни документи за анализу били су планови рада изабраних јавних предузећа за 2009. годину, финансијски планови за 2009. годину и планови јавних набавки за 2009. годину.

- Анализа која је извршена обухватила је следећих пет делова процеса јавних набавки:
- Анализа процеса планирања јавних набавки у локалним јавним предузећима
- Анализа капацитета локалних јавних предузећа за реализацију јавних набавки
- Анализа начина спровођења јавних набавки у локалним јавним предузећима
- Анализа садржаја конкурсне документације
- Анализа поступка реализације јавних набавки

Анализом прибављене документације, непосредним увидом у функционисање локалних јавних предузећа, разговорима са понуђачима и особама задуженим за спровођење поступка јавних набавки, делимичним увидом у врсту и квалитет изведених радова и разговорима са грађанима, организације реализатори пројекта дошле су до следећих закључака:

- Јавне набавке у локалним јавним предузећима су, у процедуралном смислу, у великој мери усаглашене са Зако-

- ном о јавним набавкама и пратећим подзаконским актима;
- По својој суштини, јавне набавке у локалним јавним предузећима представљају спој реалних потреба, политичких нагодби и коруптивних утицаја;
  - Критеријуми за избор најповољније понуде по правилу су прилагођени „пријатељским фирмама“;
  - Локална јавна предузећа нису развила јасне интерне процедуре за контролу извршења уговора и контролу квалитета изведених радова или прибављених добара и услуга;
  - Јавне набавке локалних јавних предузећа, по правилу, нису предмет спољне контроле надлежних државних институција, чиме се отвара могућност за нецелисходно и противзаконито трошење новца грађана.

Табеларни приказ резултата мониторинга

ЈП Дирекција за урбанизам, изградњу и просторно планирање, Прокупље	
1. Планирање	
Да ли постоји план набавки?	ДА
Да ли је план набавки у складу са предложеним моделом Управе за јавне набавке?	ДА
Да ли је план набавки у складу са потребама јавног предузећа?	ДА
Да ли је обим набавки у складу са величином јавног предузећа?	ДА
Да ли постоји дугорочни вишегодишњи план набавки?	НЕ
2. Капацитети	
Да ли у предузећу постоји одељење за јавне набавке?	НЕ
Да ли величина одељења одговара броју јавних набавки на годишњем нивоу?	/
Да ли особље у одељењу располаже са знањем и вештинама потребним за остваривање задатака?	/
Да ли је особље прошло неку врсту обуке?	ДА
Да ли је неко од људи сертифициван за јавне набавке?	НЕ
Да ли одељење за јавне набавке поседује просторно-техничке капацитете?	/
Које изворе информација користи одељење за јавне набавке (или задужена лица) изузев закона и подзаконских аката?	Сајт Управе
3. Спровођење поступака јавних набавки	
Колики је број јавних набавки у контролисаном предузећу?	13
Колики је број понуда по тендеру?	3,2
Колики је укупан број понуђача?	42
Колики је број понуђача који се понавља приликом тендера?	10
Колики је број закључених уговора?	13
Колики је број анексираних уговора?	0

Да ли су остварене уштеде у односу на план јавних набавки?	ДА
Да ли су тражена мишљења и сагласности Управе за јавне набавке?	ДА
Који је однос набавки мале и велике вредности?	13/0
4. Садржај конкурсне документације	
Да ли су утврђени критеријуми за избор најповољније понуде?	ДА
Да ли су одређени пондери?	ДА
Да ли се објављују јавни позиви?	ДА
Да ли је поступак подношења понуда усклађен са Законом о јавним набавкама?	ДА
Да ли је поступак отварања понуда усклађен са Законом о јавним набавкама?	ДА
Да ли је уговор о јавној набавци закључен и објављен у складу са Законом?	ДА
Да ли је прописан процес отварања понуда?	ДА
Да ли се објављују доделе уговора?	ДА
Да ли је омогућен приступ конкурсној документацији?	ДА
Да ли је цена конкурсне документације у складу са законом?	ДА
Да ли су тражена средства обезбеђења?	ДА
5. Реализација јавних набавки	
Да ли постоји контрола извршења уговора?	ДА
Да ли постоје интерни акти за извршење уговора?	НЕ
Да ли је било раскинутих уговора?	НЕ
Да ли је било наплаћених гаранција?	НЕ
Да ли је извршено плаћање?	ДА
Да ли је било захтева за заштиту права пред наручиоцем?	НЕ
Да ли је било захтева за заштиту права пред комисијом?	НЕ
Број поднетих захтева за заштиту права?	0
Број усвојених захтева за заштиту права?	0
Колики је проценат успешно спроведених поступака?	100%

III Водовод, Прокупље	
1. Планирање	
Да ли постоји план набавки?	ДА
Да ли је план набавки у складу са предложеним моделом Управе за јавне набавке?	ДА
Да ли је план набавки у складу са потребама јавног предузећа?	ДА
Да ли је обим набавки у складу са величином јавног предузећа?	ДА
Да ли постоји дугорочни вишегодишњи план набавки?	НЕ
2. Капацитети	
Да ли у предузећу постоји одељење за јавне набавке?	НЕ
Да ли величина одељења одговара броју јавних набавки на годишњем нивоу?	/
Да ли особље у одељењу располаже са знањем и вештинама потребним за остваривање задатака?	/
Да ли је особље прошло неку врсту обуке?	/
Да ли је неко од људи сертифициван за јавне набавке?	НЕ
Да ли одељење за јавне набавке поседује просторно-техничке капацитете?	/
Које изворе информација користи одељење за јавне набавке (или задужена лица) изузев закона и подзаконских аката?	Сајт Управе
3. Спровођење поступака јавних набавки	
Колики је број јавних набавки у контролисаном предузећу?	6
Колики је број понуда по тендеру?	3
Колики је број понуђача?	18
Колики је број понуђача који се понавља приликом тендера?	2
Колики је број закључених уговора?	3
Колики је број анексираних уговора?	0
Да ли су остварене уштеде у односу на план јавних набавки?	ДА

Да ли су тражена мишљења и сагласности Управе за јавне набавке?	ДА
Који је однос набавки мале и велике вредности?	4/2
4. Садржај конкурсне документације	
Да ли су утврђени критеријуми за избор најповољније понуде?	ДА
Да ли су одређени пондери?	ДА
Да ли се објављују јавни позиви?	ДА
Да ли је поступак подношења понуда усклађен са Законом о јавним набавкама?	ДА
Да ли је поступак отварања понуда усклађен са Законом о јавним набавкама?	ДА
Да ли је уговор о јавној набавци закључен и објављен у складу са Законом?	ДА
Да ли је прописан процес отварања понуда?	ДА
Да ли се објављују доделе уговора?	ДА
Да ли је омогућен приступ конкурсној документацији?	ДА
Да ли је цена конкурсне документације у складу са законом?	ДА
Да ли су тражена средства обезбеђења?	ДА
5. Реализација јавних набавки	
Да ли постоји контрола извршења уговора?	ДА
Да ли постоје интерни акти за извршење уговора?	НЕ
Да ли је било раскинутих уговора?	НЕ
Да ли је било наплаћених гаранција?	НЕ
Да ли је извршено плаћање?	ДА
Да ли је било захтева за заштиту права пред наручиоцем?	НЕ
Да ли је било захтева за заштиту права пред комисијом?	НЕ
Број поднетих захтева за заштиту права?	0
Број усвојених захтева за заштиту права?	0
Колики је проценат успешно спроведених поступака?	100%

ЈП Дирекција за урбанизам, изградњу и просторно планирање, Блаце	
1. Планирање	
Да ли постоји план набавки?	ДА
Да ли је план набавки у складу са предложеним моделом Управе за јавне набавке?	ДА
Да ли је план набавки у складу са потребама јавног предузећа?	ДА
Да ли је обим набавки у складу са величином јавног предузећа?	ДА
Да ли постоји дугорочни вишегодишњи план набавки?	НЕ
2. Капацитети	
Да ли у предузећу постоји одељење за јавне набавке?	НЕ
Да ли величина одељења одговара броју јавних набавки на годишњем нивоу?	/
Да ли особље у одељењу располаже са знањем и вештинама потребним за остваривање задатака?	/
Да ли је особље прошло неку врсту обуке?	/
Да ли је неко од људи сертифициван за јавне набавке?	НЕ
Да ли одељење за јавне набавке поседује просторно-техничке капацитете?	/
Које изворе информација користи одељење за јавне набавке (или задужена лица) изузев закона и подзаконских аката?	Сајт Управе
3. Спровођење поступака јавних набавки	
Колики је број јавних набавки у контролисаном предузећу?	6
Колики је број понуда по тендеру?	3
Колики је број понуђача?	18
Колики је број понуђача који се понавља приликом тендера?	2
Колики је број закључених уговора?	6
Колики је број анексираних уговора?	0
Да ли су остварене уштеде у односу на план јавних набавки?	НЕ
Да ли су тражена мишљења и сагласности Управе за јавне набавке?	НЕ

Који је однос набавки мале и велике вредности?	6/0
4. Садржај конкурсне документације	
Да ли су утврђени критеријуми за избор најповољније понуде?	ДА
Да ли су одређени пондери?	ДА
Да ли се објављују јавни позиви?	ДА
Да ли је поступак подношења понуда усклађен са Законом о јавним набавкама?	ДА
Да ли је поступак отварања понуда усклађен са Законом о јавним набавкама?	ДА
Да ли је уговор о јавној набавци закључен и објављен у складу са Законом?	ДА
Да ли је прописан процес отварања понуда?	ДА
Да ли се објављују доделе уговора?	ДА
Да ли је омогућен приступ конкурсној документацији?	ДА
Да ли је цена конкурсне документације у складу са законом?	ДА
Да ли су тражена средства обезбеђења?	ДА
5. Реализација јавних набавки	
Да ли постоји контрола извршења уговора?	ДА
Да ли постоје интерни акти за извршење уговора?	НЕ
Да ли је било раскинутих уговора?	НЕ
Да ли је било наплаћених гаранција?	НЕ
Да ли је извршено плаћање?	ДА
Да ли је било захтева за заштиту права пред наручиоцем?	НЕ
Да ли је било захтева за заштиту права пред комисијом?	НЕ
Број поднетих захтева за заштиту права?	0
Број усвојених захтева за заштиту права?	0
Колики је проценат успешно спроведених поступака?	100%

ЈКП Стандард, Књажевац	
1. Планирање	
Да ли постоји план набавки?	ДА
Да ли је план набавки у складу са предложеним моделом Управе за јавне набавке?	ДА
Да ли је план набавки у складу са потребама јавног предузећа?	ДА
Да ли је обим набавки у складу са величином јавног предузећа?	ДА
Да ли постоји дугорочни вишегодишњи план набавки?	НЕ
2. Капацитети	
Да ли у предузећу постоји одељење за јавне набавке?	НЕ
Да ли величина одељења одговара броју јавних набавки на годишњем нивоу?	/
Да ли особље у одељењу располаже са знањем и вештинама потребним за остваривање задатака?	/
Да ли је особље прошло неку врсту обуке?	/
Да ли је неко од људи сертифициван за јавне набавке?	НЕ
Да ли одељење за јавне набавке поседује просторно-техничке капацитете?	/
Које изворе информација користи одељење за јавне набавке (или задужена лица) изузев закона и подзаконских аката?	Сајт Управе
3. Спровођење поступака јавних набавки	
Колики је број јавних набавки у контролисаном предузећу?	25
Колики је број понуда по тендеру?	1,62
Колики је број понуђача?	39
Колики је број понуђача који се понавља приликом тендера?	4
Колики је број закључених уговора?	25
Колики је број анексираних уговора?	0
Да ли су остварене уштеде у односу на план јавних набавки?	ДА
Да ли су тражена мишљења и сагласности Управе за јавне набавке?	ДА
Који је однос набавки мале и велике вредности?	14/11

4. Садржај конкурсне документације	
Да ли су утврђени критеријуми за избор најповољније понуде?	ДА
Да ли су одређени пондери?	ДА
Да ли се објављују јавни позиви?	ДА
Да ли је поступак подношења понуда усклађен са Законом о јавним набавкама?	ДА
Да ли је поступак отварања понуда усклађен са Законом о јавним набавкама?	ДА
Да ли је уговор о јавној набавци закључен и објављен у складу са Законом?	ДА
Да ли је прописан процес отварања понуда?	ДА
Да ли се објављују доделе уговора?	ДА
Да ли је омогућен приступ конкурсној документацији?	ДА
Да ли је цена конкурсне документације у складу са законом?	ДА
Да ли су тражена средства обезбеђења?	ДА
5. Реализација јавних набавки	
Да ли постоји контрола извршења уговора?	ДА
Да ли постоје интерни акти за извршење уговора?	ДА
Да ли је било раскинутих уговора?	НЕ
Да ли је било наплаћених гаранција?	НЕ
Да ли је извршено плаћање?	ДА
Да ли је било захтева за заштиту права пред наручиоцем?	НЕ
Да ли је било захтева за заштиту права пред комисијом?	НЕ
Број поднетих захтева за заштиту права?	0
Број усвојених захтева за заштиту права?	0
Колики је проценат успешно спроведених поступака?	100%

ЈП Дирекција за развој, урбанизам и изградњу, Књажевац	
1. Планирање	
Да ли постоји план набавки?	ДА
Да ли је план набавки у складу са предложеним моделом Управе за јавне набавке?	ДА
Да ли је план набавки у складу са потребама јавног предузећа?	ДА
Да ли је обим набавки у складу са величином јавног предузећа?	ДА
Да ли постоји дугорочни вишегодишњи план набавки?	НЕ

2. Капацитети	
Да ли у предузећу постоји одељење за јавне набавке?	НЕ
Да ли величина одељења одговара броју јавних набавки на годишњем нивоу?	/
Да ли особље у одељењу располаже са знањем и вештинама потребним за остваривање задатака?	/
Да ли је особље прошло неку врсту обуке?	/
Да ли је неко од људи сертифициван за јавне набавке?	НЕ
Да ли одељење за јавне набавке поседује просторно-техничке капацитете?	/
Које изворе информација користи одељење за јавне набавке (или задужена лица) изузев закона и подзаконских аката?	Сајт Управе

3. Спровођење поступака јавних набавки	
Колики је број јавних набавки у контролисаном предузећу?	42
Колики је број понуда по тендеру?	3,19
Колики је број понуђача?	134
Колики је број понуђача који се понавља приликом тендера?	5
Колики је број закључених уговора?	22
Колики је број анексираних уговора?	1
Да ли су остварене уштеде у односу на план јавних набавки?	НЕ
Да ли су тражена мишљења и сагласности Управе за јавне набавке?	ДА
Који је однос набавки мале и велике вредности?	41:0

4. Садржај конкурсне документације	
Да ли су утврђени критеријуми за избор најповољније понуде?	ДА
Да ли су одређени пондери?	ДА
Да ли се објављују јавни позиви?	ДА
Да ли је поступак подношења понуда усклађен са Законом о јавним набавкама?	ДА
Да ли је поступак отварања понуда усклађен са Законом о јавним набавкама?	ДА
Да ли је уговор о јавној набавци закључен и објављен у складу са Законом?	ДА
Да ли је прописан процес отварања понуда?	ДА
Да ли се објављују доделе уговора?	ДА
Да ли је омогућен приступ конкурсној документацији?	ДА
Да ли је цена конкурсне документације у складу са законом?	ДА
Да ли су тражена средства обезбеђења?	ДА

5. Реализација јавних набавки	
Да ли постоји контрола извршења уговора?	ДА
Да ли постоје интерни акти за извршење уговора?	ДА
Да ли је било раскинутих уговора?	НЕ
Да ли је било наплаћених гаранција?	НЕ
Да ли је извршено плаћање?	ДА
Да ли је било захтева за заштиту пред наручиоцем?	НЕ
Да ли је било захтева за заштиту пред комисијом?	НЕ
Број поднетих захтева за заштиту права?	0
Број усвојених захтева за заштиту права?	0
Колики је проценат успешно спроведених поступака?	100%

ЈП Дирекција, Сокобања	
1. Планирање	
Да ли постоји план набавки?	ДА
Да ли је план набавки у складу са предложеним моделом Управе за јавне набавке?	ДА
Да ли је план набавки у складу са потребама јавног предузећа?	ДА
Да ли је обим набавки у складу са величином јавног предузећа?	ДА
Да ли постоји дугорочни вишегодишњи план набавки?	НЕ
2. Капацитети	
Да ли у предузећу постоји одељење за јавне набавке?	НЕ
Да ли величина одељења одговара броју јавних набавки на годишњем нивоу?	/
Да ли особље у одељењу располаже са знањем и вештинама потребним за остваривање задатака?	/
Да ли је особље прошло неку врсту обуке?	/
Да ли је неко од људи сертифициван за јавне набавке?	НЕ
Да ли одељење за јавне набавке поседује просторно-техничке капацитете?	/
Које изворе информација користи одељење за јавне набавке (или задужена лица) изузев закона и подзаконских аката?	Сајт Управе
3. Спровођење поступака јавних набавки	
Колики је број јавних набавки у контролисаном предузећу?	9
Колики је број понуда по тендеру?	3,22
Колики је број понуђача?	29
Колики је број понуђача који се понавља приликом тендера?	2
Колики је број закључених уговора?	9
Колики је број анексираних уговора?	0
Да ли су остварене уштеде у односу на план јавних набавки?	ДА
Да ли су тражена мишљења и сагласности Управе за јавне набавке?	ДА
Који је однос набавки мале и велике вредности?	8/1

4. Садржај конкурсне документације	
Да ли су утврђени критеријуми за избор најповољније понуде?	ДА
Да ли су одређени пондери?	ДА
Да ли се објављују јавни позиви?	ДА
Да ли је поступак подношења понуда усклађен са Законом о јавним набавкама?	ДА
Да ли је поступак отварања понуда усклађен са Законом о јавним набавкама?	ДА
Да ли је уговор о јавној набавци закључен и објављен у складу са Законом?	ДА
Да ли је прописан процес отварања понуда?	ДА
Да ли се објављују доделе уговора?	ДА
Да ли је омогућен приступ конкурсној документацији?	ДА
Да ли је цена конкурсне документације у складу са законом?	ДА
Да ли су тражена средства обезбеђења?	ДА
5. Реализација јавних набавки	
Да ли постоји контрола извршења уговора?	ДА
Да ли постоје интерни акти за извршење уговора?	ДА
Да ли је било раскинутих уговора?	НЕ
Да ли је било наплаћених гаранција?	НЕ
Да ли је извршено плаћање?	ДА
Да ли је било захтева за заштиту права пред наручиоцем?	НЕ
Да ли је било захтева за заштиту права пред комисијом?	ДА
Број поднетих захтева за заштиту права?	1
Број усвојених захтева за заштиту права?	0
Колики је проценат успешно спроведених поступака?	100%

ЈП Водовод, Ужице	
1. Планирање	
Да ли постоји план набавки?	ДА
Да ли је план набавки у складу са предложеним моделом Управе за јавне набавке?	ДА
Да ли је план набавки у складу са потребама јавног предузећа?	ДА
Да ли је обим набавки у складу са величином јавног предузећа?	ДА
Да ли постоји дугорочни вишегодишњи план набавки?	НЕ
2. Капацитети	
Да ли у предузећу постоји одељење за јавне набавке?	ДА
Да ли величина одељења одговара броју јавних набавки на годишњем нивоу?	ДА
Да ли особље у одељењу располаже са знањем и вештинама потребним за остваривање задатака?	ДА
Да ли је особље прошло неку врсту обуке?	ДА
Да ли је неко од људи сертифициван за јавне набавке?	НЕ
Да ли одељење за јавне набавке поседује просторно-техничке капацитете?	ДА
Које изворе информација користи одељење за јавне набавке (или задужена лица) изузев закона и подзаконских аката?	Семинаре
3. Спровођење поступака јавних набавки	
Колики је број јавних набавки у контролисаном предузећу?	35
Колики је број понуда по тендеру?	3,8
Колики је укупан број понуђача?	133
Колики је број понуђача који се понавља приликом тендера?	11
Колики је број закључених уговора?	35
Колики је број анексираних уговора?	0
Да ли су остварене уштеде у односу на план јавних набавки?	ДА
Да ли су тражена мишљења и сагласности Управе за јавне набавке?	ДА
Који је однос набавки мале и велике вредности?	19/16

4. Садржај конкурсне документације	
Да ли су утврђени критеријуми за избор најповољније понуде?	ДА
Да ли су одређени пондери?	ДА
Да ли се објављују јавни позиви?	ДА
Да ли је поступак подношења понуда усклађен са Законом о јавним набавкама?	ДА
Да ли је поступак отварања понуда усклађен са Законом о јавним набавкама?	ДА
Да ли је уговор о јавној набавци закључен и објављен у складу са Законом?	ДА
Да ли је прописан процес отварања понуда?	ДА
Да ли се објављују доделе уговора?	ДА
Да ли је омогућен приступ конкурсној документацији?	ДА
Да ли је цена конкурсне документације у складу са законом?	ДА
Да ли су тражена средства обезбеђења?	ДА
5. Реализација јавних набавки	
Да ли постоји контрола извршења уговора?	ДА
Да ли постоје интерни акти за извршење уговора?	НЕ
Да ли је било раскинутих уговора?	НЕ
Да ли је било наплаћених гаранција?	НЕ
Да ли је извршено плаћање?	ДА
Да ли је било захтева за заштиту права пред наручиоцем?	НЕ
Да ли је било захтева за заштиту права пред комисијом?	НЕ
Број поднетих захтева за заштиту права?	0
Број усвојених захтева за заштиту права?	0
Колики је проценат успешно спроведених поступака?	100%

III Дирекција за изградњу Ужица	
1. Планирање	
Да ли постоји план набавки?	ДА
Да ли је план набавки у складу са предложеним моделом Управе за јавне набавке?	ДА
Да ли је план набавки у складу са потребама јавног предузећа?	ДА
Да ли је обим набавки у складу са величином јавног предузећа?	ДА
Да ли постоји дугорочни вишегодишњи план набавки?	НЕ
2. Капацитети	
Да ли у предузећу постоји одељење за јавне набавке?	ДА
Да ли величина одељења одговара броју јавних набавки на годишњем нивоу?	ДА
Да ли особље у одељењу располаже са знањем и вештинама потребним за остваривање задатака?	ДА
Да ли је особље прошло неку врсту обуке?	ДА
Да ли је неко од људи сертифициван за јавне набавке?	НЕ
Да ли одељење за јавне набавке поседује просторно-техничке капацитете?	ДА
Које изворе информација користи одељење за јавне набавке (или задужена лица) изузев закона и подзаконских аката?	Сајт Управе
3. Спровођење поступака јавних набавки	
Колики је број јавних набавки у контролисаном предузећу?	78
Колики је број понуда по тендеру?	3,8
Колики је број понуђача?	297
Колики је број понуђача који се понавља приликом тендера?	38
Колики је број закључених уговора?	78
Колики је број анексираних уговора?	0
Да ли су остварене уштеде у односу на план јавних набавки?	ДА
Да ли су тражена мишљења и сагласности Управе за јавне набавке?	ДА
Који је однос набавки мале и велике вредности?	61/17

4. Садржај конкурсне документације	
Да ли су утврђени критеријуми за избор најповољније понуде?	ДА
Да ли су одређени пондери?	ДА
Да ли се објављују јавни позиви?	ДА
Да ли је поступак подношења понуда усклађен са Законом о јавним набавкама?	ДА
Да ли је поступак отварања понуда усклађен са Законом о јавним набавкама?	ДА
Да ли је уговор о јавној набавци закључен и објављен у складу са Законом?	ДА
Да ли је прописан процес отварања понуда?	ДА
Да ли се објављују доделе уговора?	ДА
Да ли је омогућен приступ конкурсној документацији?	ДА
Да ли је цена конкурсне документације у складу са законом?	ДА
Да ли су тражена средства обезбеђења?	ДА
5. Реализација јавних набавки	
Да ли постоји контрола извршења уговора?	ДА
Да ли постоје интерни акти за извршење уговора?	НЕ
Да ли је било раскинутих уговора?	НЕ
Да ли је било наплаћених гаранција?	НЕ
Да ли је извршено плаћање?	ДА
Да ли је било захтева за заштиту права пред наручиоцем?	НЕ
Да ли је било захтева за заштиту права пред комисијом?	НЕ
Број поднетих захтева за заштиту права?	0
Број усвојених захтева за заштиту права?	0
Колики је проценат успешно спроведених поступака?	100%

Фонд за земљиште, путеве и инвестиције општине Чајетина	
1. Планирање	
Да ли постоји план набавки?	ДА
Да ли је план набавки у складу са предложеним моделом Управе за јавне набавке?	ДА
Да ли је план набавки у складу са потребама јавног предузећа?	ДА
Да ли је обим набавки у складу са величином јавног предузећа?	ДА
Да ли постоји дугорочни вишегодишњи план набавки?	НЕ
2. Капацитети	
Да ли у предузећу постоји одељење за јавне набавке?	ДА
Да ли величина одељења одговара броју јавних набавки на годишњем нивоу?	ДА
Да ли особље у одељењу располаже са знањем и вештинама потребним за остваривање задатака?	ДА
Да ли је особље прошло неку врсту обуке?	ДА
Да ли је неко од људи сертифициван за јавне набавке?	НЕ
Да ли одељење за јавне набавке поседује просторно-техничке капацитете?	ДА
Које изворе информација користи одељење за јавне набавке (или задужена лица) изузев закона и подзаконских аката?	Семинаре
3. Спровођење поступака јавних набавки	
Колики је број јавних набавки у контролисаном предузећу?	1
Колики је број понуда по тендеру?	4
Колики је број понуђача?	4
Колики је број понуђача који се понавља приликом тендера?	0
Колики је број закључених уговора?	1
Колики је број анексираних уговора?	0
Да ли су остварене уштеде у односу на план јавних набавки?	ДА
Да ли су тражена мишљења и сагласности Управе за јавне набавке?	ДА
Који је однос набавки мале и велике вредности?	1/0

4. Садржај конкурсне документације	
Да ли су утврђени критеријуми за избор најповољније понуде?	ДА
Да ли су одређени пондери?	ДА
Да ли се објављују јавни позиви?	ДА
Да ли је поступак подношења понуда усклађен са Законом о јавним набавкама?	ДА
Да ли је поступак отварања понуда усклађен са Законом о јавним набавкама?	ДА
Да ли је уговор о јавној набавци закључен и објављен у складу са Законом?	ДА
Да ли је прописан процес отварања понуда?	ДА
Да ли се објављују доделе уговора?	ДА
Да ли је омогућен приступ конкурсној документацији?	ДА
Да ли је цена конкурсне документације у складу са законом?	ДА
Да ли су тражена средства обезбеђења?	ДА
5. Реализација јавних набавки	
Да ли постоји контрола извршења уговора?	ДА
Да ли постоје интерни акти за извршење уговора?	НЕ
Да ли је било раскинутих уговора?	НЕ
Да ли је било наплаћених гаранција?	НЕ
Да ли је извршено плаћање?	ДА
Да ли је било захтева за заштиту права пред наручиоцем?	НЕ
Да ли је било захтева за заштиту права пред комисијом?	НЕ
Број поднетих захтева за заштиту права?	0
Број усвојених захтева за заштиту права?	0
Колики је проценат успешно спроведених поступака?	100%

III Друштвени фонд за грађевинско земљиште и одржавање стамбених зграда и станова у друштвеној својини, Пирот	
1. Планирање	
Да ли постоји план набавки?	ДА
Да ли је план набавки у складу са предложеним моделом Управе за јавне набавке?	ДА
Да ли је план набавки у складу са потребама јавног предузећа?	ДА
Да ли је обим набавки у складу са величином јавног предузећа?	ДА
Да ли постоји дугорочни вишегодишњи план набавки?	НЕ
2. Капацитети	
Да ли у предузећу постоји одељење за јавне набавке?	ДА
Да ли величина одељења одговара броју јавних набавки на годишњем нивоу?	ДА
Да ли особље у одељењу располаже са знањем и вештинама потребним за остваривање задатака?	ДА
Да ли је особље прошло неку врсту обуке?	ДА
Да ли је неко од људи сертифициван за јавне набавке?	НЕ
Да ли одељење за јавне набавке поседује просторно-техничке капацитете?	ДА
Које изворе информација користи одељење за јавне набавке (или задужена лица) изузев закона и подзаконских аката?	Сајт Управе
Да ли постоје интерни акти за било шта?	ДА
3. Спровођење поступака јавних набавки	
Колики је број јавних набавки у контролисаном предузећу?	14
Колики је број понуда по тендеру?	2,6
Колики је број понуђача?	37
Колики је број понуђача који се понавља приликом тендера?	2
Колики је број закључених уговора?	14
Колики је број анексираних уговора?	0
Да ли су остварене уштеде у односу на план јавних набавки?	ДА

Да ли су тражена мишљења и сагласности Управе за јавне набавке?	ДА, не у форми писаног захтева
Који је однос набавки мале и велике вредности?	8/6
4. Садржај конкурсне документације	
Да ли су утврђени критеријуми за избор најповољније понуде?	ДА
Да ли су одређени пондери?	ДА
Да ли се објављују јавни позиви?	ДА
Да ли је поступак подношења понуда усклађен са Законом о јавним набавкама?	ДА
Да ли је поступак отварања понуда усклађен са Законом о јавним набавкама?	ДА
Да ли је уговор о јавној набавци закључен и објављен у складу са Законом?	ДА
Да ли је прописан процес отварања понуда?	ДА
Да ли се објављују доделе уговора?	ДА
Да ли је омогућен приступ конкурсној документацији?	ДА
Да ли је цена конкурсне документације у складу са законом?	ДА
Да ли су тражена средства обезбеђења?	ДА
5. Реализација јавних набавки	
Да ли постоји контрола извршења уговора?	ДА
Да ли постоје интерни акти за извршење уговора?	НЕ
Да ли је било раскинутих уговора?	НЕ
Да ли је било наплаћених гаранција?	НЕ
Да ли је извршено плаћање?	ДА
Да ли је било захтева за заштиту права пред наручиоцем?	НЕ
Да ли је било захтева за заштиту права пред комисијом?	НЕ
Број поднетих захтева за заштиту права?	0
Број усвојених захтева за заштиту права?	0
Колики је проценат успешно спроведених поступака?	100%

ЈП Водовод и канализација, Пирот	
1. Планирање	
Да ли постоји план набавки?	ДА
Да ли је план набавки у складу са предложеним моделом Управе за јавне набавке?	ДА
Да ли је план набавки у складу са потребама јавног предузећа?	ДА
Да ли је обим набавки у складу са величином јавног предузећа?	ДА
Да ли постоји дугорочни вишегодишњи план набавки?	НЕ
2. Капацитети	
Да ли у предузећу постоји одељење за јавне набавке?	ДА
Да ли величина одељења одговара броју јавних набавки на годишњем нивоу?	ДА
Да ли особље у одељењу располаже са знањем и вештинама потребним за остваривање задатака?	ДА
Да ли је особље прошло неку врсту обуке?	ДА
Да ли је неко од људи сертифициван за јавне набавке?	НЕ
Да ли одељење за јавне набавке поседује просторно-техничке капацитете?	ДА
Које изворе информација користи одељење за јавне набавке (или задужена лица) изузев закона и подзаконских аката?	Сајт Управе
3. Спровођење поступака јавних набавки	
Колики је број јавних набавки у контролисаном предузећу?	8
Колики је број понуда по тендеру?	5,75
Колики је број понуђача?	46
Колики је број понуђача који се понавља приликом тендера?	3
Колики је број закључених уговора?	8
Колики је број анексираних уговора?	0
Да ли су остварене уштеде у односу на план јавних набавки?	ДА
Да ли су тражена мишљења и сагласности Управе за јавне набавке?	ДА, не у форми писаног захтева

Који је однос набавки мале и велике вредности?	4/4
4. Садржај конкурсне документације	
Да ли су утврђени критеријуми за избор најповољније понуде?	ДА
Да ли су одређени пондери?	ДА
Да ли се објављују јавни позиви?	ДА
Да ли је поступак подношења понуда усклађен са Законом о јавним набавкама?	ДА
Да ли је поступак отварања понуда усклађен са Законом о јавним набавкама?	ДА
Да ли је уговор о јавној набавци закључен и објављен у складу са Законом?	ДА
Да ли је прописан процес отварања понуда?	ДА
Да ли се објављују доделе уговора?	ДА
Да ли је омогућен приступ конкурсној документацији?	ДА
Да ли је цена конкурсне документације у складу са законом?	ДА
Да ли су тражена средства обезбеђења?	ДА
5. Реализација јавних набавки	
Да ли постоји контрола извршења уговора?	ДА
Да ли постоје интерни акти за извршење уговора?	НЕ
Да ли је било раскинутих уговора?	НЕ
Да ли је било наплаћених гаранција?	НЕ
Да ли је извршено плаћање?	ДА
Да ли је било захтева за заштиту пред наручиоцем?	НЕ
Да ли је било захтева за заштиту пред комисијом?	НЕ
Број поднетих захтева за заштиту права?	0
Број усвојених захтева за заштиту права?	0
Колики је проценат успешно спроведених поступака?	100%

ЈП Комуналац, Пирот	
1. Планирање	
Да ли постоји план набавки?	ДА
Да ли је план набавки у складу са предложеним моделом Управе за јавне набавке?	ДА
Да ли је план набавки у складу са потребама јавног предузећа?	ДА
Да ли је обим набавки у складу са величином јавног предузећа?	ДА
Да ли постоји дугорочни вишегодишњи план набавки?	НЕ
2. Капацитети	
Да ли у предузећу постоји одељење за јавне набавке?	ДА
Да ли величина одељења одговара броју јавних набавки на годишњем нивоу?	ДА
Да ли особље у одељењу располаже са знањем и вештинама потребним за остваривање задатака?	ДА
Да ли је особље прошло неку врсту обуке?	ДА
Да ли је неко од људи сертифициван за јавне набавке?	НЕ
Да ли одељење за јавне набавке поседује просторно-техничке капацитете?	ДА
Које изворе информација користи одељење за јавне набавке (или задужена лица) изузев закона и подзаконских аката?	Сајт Управе
Да ли одељење користи електронске медије?	ДА
3. Спровођење поступака јавних набавки	
Колики је број јавних набавки у контролисаном предузећу?	17
Колики је број понуда по тендеру?	2,94
Колики је број понуђача?	50
Колики је број понуђача који се понавља приликом тендера?	2
Колики је број закључених уговора?	17
Колики је број анексираних уговора?	0
Да ли су остварене уштеде у односу на план јавних набавки?	ДА

Да ли су тражена мишљења и сагласности Управе за јавне набавке?	ДА, не у форми писаног захтева
Који је однос набавки мале и велике вредности?	11/6
4. Садржај конкурсне документације	
Да ли су утврђени критеријуми за избор најповољније понуде?	ДА
Да ли су одређени пондери?	ДА
Да ли се објављују јавни позиви?	ДА
Да ли је поступак подношења понуда усклађен са Законом о јавним набавкама?	ДА
Да ли је поступак отварања понуда усклађен са Законом о јавним набавкама?	ДА
Да ли је уговор о јавној набавци закључен и објављен у складу са Законом?	ДА
Да ли је прописан процес отварања понуда?	ДА
Да ли се објављују доделе уговора?	ДА
Да ли је омогућен приступ конкурсној документацији?	ДА
Да ли је цена конкурсне документације у складу са законом?	ДА
Да ли су тражена средства обезбеђења?	ДА
5. Реализација јавних набавки	
Да ли постоји контрола извршења уговора?	ДА
Да ли постоје интерни акти за извршење уговора?	НЕ
Да ли је било раскинутих уговора?	НЕ
Да ли је било наплаћених гаранција?	НЕ
Да ли је извршено плаћање?	ДА
Да ли је било захтева за заштиту права пред наручиоцем?	НЕ
Да ли је било захтева за заштиту права пред комисијом?	НЕ
Број поднетих захтева за заштиту права?	0
Број усвојених захтева за заштиту права?	0
Колики је проценат успешно спроведених поступака?	100%

О ауторима

Данило Пејовић дипломирао је на Технолошко-металуршком факултету у Београду 1995. године. Прати јавне набавке од усвајања закона 2002. год. Учествовао је у реализацији бројних пројеката из области јавне администрације, борбе против корупције, слободног приступа информацијама, праћења финансирања политичких партија, конфликта интереса и других тема. Аутор и коаутор више чланака и публикација о јавним набавкама. Тренутно обавља посао финансијског директора невладине организације Транспарентност Србија. Ожењен је и има једно дете.

Драган Добрашиновић је рођен 06. септембра 1969. године у Прокупљу, где и данас живи. У Прокупљу је завршио основну и средњу школу, а Правни факултет у Београду. После завршених студија три године ради у Окружном суду у Прокупљу. Крајем 2000. године оснива невладину организацију Топлички центар за демократију и људска права, у којој обавља функцију председника Управног одбора. Од 2002. године активно ради на антикорупцијским пројектима. Аутор је више текстова објављених у часописима за политичку теорију и друштвена истраживања и стручним публикацијама.

Милан Аксентијевић је рођен је у Прокупљу 22. марта 1978. године, где је завршио основну и средњу школу. Дипломирао је географију на Природно-математичком факултету. Од 2000. године ради у невладиној организацији Топлички центар за демократију и људска права, у којој сада обавља функцију извршног директора. Учествовао је у реализацији бројних пројеката у областима надзора јавних финансија, европских интегра-

ција и реформе локалне самоуправе. Најзначајније активности на пројектима из области јавних финансија биле су: упоредна анализа буџета и завршних рачуна, анализа планова и извештаја локалних јавних предузећа и мониторинг јавних набавки.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

658.71:351.941(497.11)

ГРАЂАНСКИ надзор јавних набавки : изазови демократије. – Прокупље : Топлички центар за демократију и људска права, 2010 (Београд : Досије студио). – 65 стр. : табеле ; 20 cm

„Ова публикација је део пројекта ‘Грађански надзор јавних набавки’...“ --> Колофон. – Тираж 2.000. – О ауторима: стр. 64-65. – Напомене и библиографске референце уз текст. – Садржај: Систем јавних набавки у Републици Србији / Данило Пејовић. Грађански надзор јавних набавки: изазови демократије / Драган Добрашиновић. Мониторинг јавних набавки / Милан Аксентијевић.

ISBN 978-86-910513-5-8

а) Јавна набавка – Цивилна контрола – Србија

COBISS.SR-ID 176033292

